

R. 16. 36. -पुरम् N. of the town of Pataliputra; कुसुमपुराभियोगं प्रत्यनुदासीनो राक्षसः Mu. 2; पितृवधपरित्रासादप-कान्ते कुसुमपुरात्कुमारे मल्यकेतौ *ibid.* -प्रवृत्तिः, -प्रसूतिः f. appearance of flowers; आये वः कुसुमप्रसूतिसमये यस्या भवत्युत्पवः S. 4. 8. -लता a creeper in blossom. -शयनम् a bed of flowers; V. 3. 10. -स्तवकः a nosegay, bouquet; कुसुमस्तबकस्येव द्वे गती स्तो मनस्विनाम् Bh. 2. 33.

कुसुमन्धयः A bee; उदलसद्वासत्कुसुमन्धयैः Rām.Ch.4.24.

कुसुमय Nom. P. 1 To produce flowers. -2 To furnish with flowers; कुसुमयन्कलिनीरलिनीरवैः Si. 6. 62.

कुसुमवत् a. Furnished with flowers, flowering.

कुसुमवती 1 A woman in her courses. -2 N. of the town Pātaliputra.

कुसुमित a. [कुसुम + इतच् P. V. 2. 36] Flowered, furnished with flowers.

कुसुमालः A thief.

कुसुमम्, -म्भम् [U. 4. 106] 1 Safflower; कुसुमभारणं चारु चैलं वसाना Jag.; कुसुमभराणाशणितैः सुदुर्कुलैः Rs. 6. 4. -2 Saffron. -3 The waterpot of an ascetic; Ms. 6. 52. -म्भम् Gold. -म्भः Mere outward affection (compared with the colour of safflower); hence कुसुमभराणः also means affected love.

कुसुम्भला f. N. of a plant (दारहरिद्रा).

कुस् m. An earth-worm.

कुसूलः 1 A granary, store-house (for corn &c.); ये विह वा अन्धावटकुसूलगृहादिषु भूतानि निष्ठधन्ति Bhāg. 5. 26. 34. -2 Ved. A kind of supernatural being, or goblin; Av. 8. 6. 10.

कुसृतिः f. Fraud, cheating, deceit. कृतहस्तः स्वयं तत्र कुसृतप्रकृतिः परः Siva. B. 24. 9. कस्माद्वयं कुसृतयः खलयोनयस्ते दाक्षिण्यदृष्टिपदवौ भवतः प्रणीता Bhāg.

कुस्तुम्बरी, -म्बुरुः The धन्याक plant (Mar. कोथिंबीर); आद्रो कुस्तुम्बरीं कुर्यात् स्वादुसौगन्ध्यहृदयाम् Susr.

कुस्तुभः 1 An epithet of Viṣṇu. -2 The ocean.

कुस्मयते Den. Ā. 1 To smile improperly. -2 To guess, perceive, imagine.

कुह् 10 Ā. (कुहयते, कुहित) 1 To surprise, astonish. -2 To cheat, deceive.

कुहः 1 Kubera, the god of riches. -2 A rogue, cheat.

कुहकः [U. 2. 37] 1 A cheat, rogue, juggler; यथा धार्मयी योषित्वयते कुहकेच्छ्या Bhāg. 10. 54. 12. -कम्, -का Jugglery, deception; इन्द्रजालं च मायां वै कुहका वाऽपि भीषणा Mb. 5. 160. 55. धार्मा स्वेन सदा निरस्तकुहकं सत्यं परं धीमहि Bhāg. 1. 1. 1. -Comp. -कार a. conjuring, cheating.

-चकित a. afraid of a trick, suspicious, cautious, wary; कुहकचकितो लोकः सयेष्यापायमपेक्षते H. 4. 102, -स्वनः, -स्वरः a cock. -वृत्तिः f. 1 Juggling. -2 hypocrisy.

कुहन a. 1 Envious. -2 Hypocritical. -नः 1 A mouse -2 A snake. -ना 1 Hypocrisy; 'कुहना दम्भचर्यायामोष्यालौ कुहनविषु' Medini; Viś. Guṇā. 388. -2 Assumed and false sanctity. -3 The interested performance of religious austerities, hypocrisy. -नम् 1 A small earthen vessel; 'कुहनं मृत्तिकाभाष्डविशेषे काचभाजने' Medini. -2 A glass vessel.

कुहनिका Interested performance of religious austerities, hypocrisy (दम्भ).

कुहरम् 1 A cavity, hollow; as in नाभिकहर, आस्य° &c. दधति कुहरभाजामत्र भल्दकथूनामनुरसितगृहणि स्त्यानमम्बूक्तानि Māl. 9. 6; Ve. 1. 22. -2 The ear. -3 The throat. -4 Proximity. -5 Copulation; प्रवृत्तकुहरपारावत...&c. Dk. 2. 2. -6 A hole, rent. -7 A guttural sound. -रः A window, the interior window; कुहरा अभ्यन्तरगवाक्षः Bri. S. 56. 20. B. P. 130. 5. 27.

कुहरितम् 1 Sound in general. -2 The cry of the (Indian) cuckoo. -3 A sound uttered in copulation.

कुहलिः The leaf of the Piper Betel; Mv. 7. 13.

कुहुः, कुहूः f. 1 New moon day i. e. the last day of a lunar month when the moon is invisible; Mb. 8. 34. 32; करगतैव गता यदियं कुहूः N. 4. 57. -2 The deity that presides over this day; Ms. 3. 86. -3 The cry of the (Indian) cuckoo; पिकेन रोषारुणचक्षुषा मुदुःकुहूरुताहूयत चन्द्रवैरिणी N. 1. 100; उन्मोलन्ति कुहूः कुहूरिति कलेत्तालाः पिकानां गिरः Gīt. 1; पिकविधुस्तव हन्ति समन्तमस्त्वमपि चन्द्रविरोधि-कुहूरवः Udb. -4 The first day of the first quarter on which the moon rises. -Comp. -काण्ठः, -मुखः, -रवः, -शब्दः the (Indian) cuckoo. -कालः The last day of the lunar month when the moon is invisible; न च कुहूकालेऽपि संक्षीयते .....त्वत्कीर्तिचन्द्रः सदा Sūktisundar 5. 83. -पालः the king of turtles. -मुखः 1 The Indian cuckoo. -2 a calamity. -मुखम् new moon.

कुहूलम् A pit filled with stakes.

कुहेडिका, कुहेडी, कुहेलिका A fog, mist.

कुहानम् A disagreeable noise; प्रत्युलकश्च कुहानैरनिद्रौ शून्यमिच्छतः Bhāg. 1. 14. 14.

कू 1, 6 Ā. (कुवते, कुवते); also कू 9 U. (कु-कू-नाति, कु-कू-नीते) 1 To sound, make noise, cry out in distress, खगाश्चकुविरेऽशुभम् Bk. 14. 20; 1. 20; 14. 5; 15. 26; 16. 29.

कूः f. 1 A female imp. -2 The earth; कूः कृत्या भूरपि स्मृता Enm.

कूकुदः One who gives his daughter in marriage with due ceremony; सङ्कुतालूक्तां कन्यां यो ददाति स कूकुदः Ak.